

De heer [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] UTRECHT

Behandeld door [REDACTED]
Doorkiesnummer 030 - [REDACTED]
E-mail [REDACTED]@utrecht.nl

Uw kenmerk
Uw brief van

Datum 7 augustus 2019
Ons kenmerk 6750354
Onderwerp Afhandeling klacht

Verzonden **07 AUG. 2019**
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte heer [REDACTED]

Op 19 februari 2019 ontvingen wij uw klacht via de Nationale ombudsman. De klacht is helaas niet direct opgepakt en pas medio mei 2019 onder de aandacht gebracht van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (hierna: VTH). Hiervoor bieden wij dan ook onze verontschuldiging aan. Uw klacht gaat over dat uw handhavingsverzoek uit 2009 nog steeds niet naar uw tevredenheid is afgehandeld.

Samenvatting klacht

Vanaf 2009 probeert u de gemeente te laten handhaven op een illegale uitbouw bij de woning van uw buurman. U heeft de afgelopen jaren tientallen contacten gehad met verschillende gemeentelijke afdelingen en verantwoordelijken. De verantwoordelijken veranderden door de jaren heen en iedere keer als u naar de zaak informeerde, moest u alles weer uitleggen alsof het een nieuwe zaak betrof. In december 2017 is u medegedeeld dat in februari 2018 handhaving zou gaan plaatsvinden. In de zomer van 2018 heeft u weer gebeld en gevraagd naar de stand van zaken. Het duurde dagen voordat u werd teruggebeld, omdat de zaak bij niemand bekend was. Nadat u de gemeente zelf van informatie had voorzien, kreeg u per email van 28 september 2018 te horen dat de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State had geoordeeld dat de uitbouw illegaal was en de handhaving zou worden voortgezet. Vervolgens hoorde u weer niets totdat u van een juridisch medewerker van VTH een e-mail kreeg, waaruit volgde dat uw buurman tot 3 januari 2019 de tijd zou krijgen om een nieuwe aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen voor het bouwen van een uitbouw aan de achterzijde van de woning en daarbij rekening moest houden met het eerdere advies van de stedenbouwkundige afdeling. Publicatie van de voormelde aanvraag bleef uit. Toen u hierover contact met de juridische medewerker opnam, kreeg u tot uw verbazing te horen dat er weer uitstel was verleend voor het indienen van een aanvraag. De hele gang van zaken druist tegen uw rechtsgevoel in en u heeft geen vertrouwen meer in de gemeente Utrecht.

Toelichting op uw klacht

Op 16 mei 2019 sprak u met de heer [REDACTED], klachtbehandelaar afdeling Vergunningen, over uw klacht en gaf u een toelichting. Op 20 mei 2019 heeft de klachtbehandelaar de onderstaande samenvatting van het gesprek en de gemaakte afspraken naar u gemaild.

Naar aanleiding van uw ingediende klacht bij de Nationale ombudsman heeft de klachtbehandelaar u op 16 mei 2019 uitvoerig telefonisch gesproken. In het gesprek heeft hij een toelichting gegeven op de door de gemeente ondernomen acties om tegen de illegale situatie op het adres [REDACTED] te Utrecht op te treden.

Ook liet de klachtbehandelaar u weten dat mede door de procedures bij de Rechtbank Midden-Nederland en de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (hierna: de Afdeling) er met de handhaving veel tijd is gemoeid. U gaf aan dat de klacht voornamelijk voorkomt uit het feit dat de gemeente na de uitspraak van de Afdeling deze niet direct uitvoerde en dat u de gemeente hiertoe moest aansporen. De gemeente houdt u niet actief op de hoogte van de stand van zaken. De door een medewerker van VTH gedane toezeggingen worden niet nagekomen, waardoor de illegale situatie (na 10 jaar) nog steeds voortduurt.

De klachtbehandelaar gaf aan het met u eens te zijn dat de gemeente na de uitspraak van de Afdeling op 7 februari 2018 direct actie had moeten ondernemen en de eigenaar van het pand had moeten sommeren het dichtgezetste deel van de uitbouw aan de achterkant van het pand te (laten) verwijderen en verwijderd te (laten) houden en de uitbouw te herstellen conform de laatst vergunde situatie.

De gemeente is pas op 4 oktober 2018 ter plaatse gaan kijken en dan nog nadat u de gemeente op de illegale situatie had gewezen. Na de controle heeft de gemeente getracht om een afspraak met de eigenaar ter plaatse te maken om de vervolgstappen te bespreken, hetgeen pas op 2 november 2018 is gelukt. Een eerdere afspraak werd door de eigenaar gecancelled. Het is correct dat een medewerker van VTH u heeft laten weten dat de eigenaar uiterlijk tot 3 januari 2019 de tijd had om een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen voor het dichtzetten van de uitbouw aan de achterzijde, waarbij rekening dient te worden gehouden met het stedenbouwkundige advies uit 2016 (terugplaatsen kozijn op gelijke hoogte als balkon burens). Op 2 januari 2019 heeft de architect van de eigenaar verzocht om uitstel voor het indienen van de aanvraag tot 15 februari 2019. Het verzoek om uitstel is door de gemeente gehonoreerd. Op 28 februari 2019 liet de architect per e-mail weten dat de aanvraag nog op zich laat wachten, omdat er nog tekeningen van de nieuwe situatie moeten worden aangeleverd. De gemeente heeft niet op deze e-mail gereageerd. Per e-mail van 14 mei 2019 heeft de gemeente de eigenaar tot uiterlijk 29 mei 2019 de gelegenheid gegeven om een volledige aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen. Blijft binnen deze termijn een aanvraag uit, dan wordt een nieuw handhavingstraject opgestart.

Afspraken:

Tijdens het telefoongesprek heeft de klachtbehandelaar laten weten in deze zaak een vinger aan de pols te houden en na afloop van de termijn op 29 mei 2019 te controleren of er een nieuwe aanvraag om omgevingsvergunning is ingediend. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal er opdracht aan de verantwoordelijke medewerker van VTH worden gegeven om het handhavingstraject voortvarend te starten. Volledigheidshalve heeft de klachtbehandelaar opgemerkt dat als de gemeente weer overgaat tot handhavend optreden dit zal gebeuren middels het opleggen van een last onder dwangsom met een hoger bedrag en een korte begunstigingstermijn dan wel met een last onder bestuursdwang. Tegen beide besluiten staan voor de eigenaar van het pand weer rechtsmiddelen (bezwaar, beroep en hoger beroep) open.

Op 28 mei 2019 gaf u per e-mail aan het maar voor een deel eens te zijn met bovenstaande analyse van de situatie en voert daarvoor het navolgende aan.

In het telefoongesprek, en nu ook in uw brief, merkt u op dat de periode waarover deze case loopt bewust lijkt te worden ingekort van bijna 10 jaar naar 1,5 à 2 jaar. Daarmee brengt de gemeente uw klacht bij de ombudsman terug tot een "procedure dingetje". De klachtbehandelaar vertelde in het gesprek, en schrijft nu ook, dat het in behandeling nemen van onze (en van anderen) bezwaren door recente procedures zo lang heeft geduurd. Maar dat is helemaal niet zo en verklaart ook niet de enorm periode van bijna 10 jaar: vanaf de bezwaren ingediend in 2010 is het op zijn beloop laten en niet handelen van de gemeente juist waarover uw echte klacht gaat. De laatste oprisping van een ambtenaar naar aanleiding waarvan u naar de ombudsman bent gestapt, was voor u slechts het soort handelen dat al vele jaren eerder had aangevangen. Over dat patroon hoort en leest u niets terug. Gedurende de lange periode heeft u wel met 10 ambtenaren van de gemeente gesproken, allen op een of andere wijze betrokken, en geen van hen, ook niet de leidinggevers, hebben het serieus opgepakt. Terwijl u, en andere omwonenden, de officiële wegen hebben bewandeld van bezwaren en zienswijzen.

U ziet een duidelijke mismatch tussen de wijze waarop de gemeente inspraak en reacties van burgers mogelijk maakt – als kun je alles in procedures onderbrengen – en de daadkracht die nodig is om, indien een freerider langs alle regels scheert en die doet waar deze freerider zin in heeft, op te treden en andere burgers daartegen te beschermen.

En daarmee het besturen zo vorm te geven dat deze in dienst staat waarvoor het besturen bedoeld was. Graag ziet u daarom een reactie tegemoet die een beeld schept van de gehele periode en die blijkt geeft van het vermogen deze lange periode begrijpelijk te maken aan een burger. Zodat de gemeente kan leren van haar eigen handelwijze, waarvan anderen in de toekomst weer voordeel kunnen hebben.

Reactie van beklaagde

Gezien het feit dat er in deze zaak diverse gemeentelijke afdelingen zijn betrokken, waaronder de afdeling Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving en het team Juridische zaken en advies van VTH en het Interne Bedrijf Juridische Zaken en de klacht voornamelijk ziet op de afhandeling van het handhavingsverzoek, heeft de klachtbehandelaar gesproken met mevrouw [REDACTED], juridisch medewerker van VTH/JZA.

Mevrouw [REDACTED] geeft aan dat zij, maar ook haar collega, de heer [REDACTED], u gedurende het handhavingstraject regelmatig op uw verzoek heeft geïnformeerd over de stand van zaken. Zij is van mening dat vanaf het moment van de eerste vooraankondiging inzake het opleggen van een last onder dwangsom op 20 mei 2014 het handhavingstraject voortvarend is opgepakt. Doordat de overtreder telkens gebruik maakte van zijn rechtsmiddelen stond pas na de uitspraak van de Afdeling op 7 februari 2018 vast dat de uitbouw illegaal was. In de zomer van 2018 heeft mevrouw [REDACTED] diverse malen getracht om met uw buurman in contact te komen, echter zonder resultaat.

Dossieronderzoek

Om de klacht in het juiste perspectief te plaatsen treft u hieronder een kort en bondig overzicht aan van de acties die de gemeente heeft ondernomen na uw melding van 26 augustus 2009 over een illegale situatie op het perceel [REDACTED] te Utrecht. In het overzicht zijn ook de ingediende aanvragen van de eigenaar van het perceel [REDACTED] opgenomen.

01-03-2010: aanvraag legalisatie uitbouw aan de achterkant van het pand (kenmerk BV21001589).
11-12-2011: besluit weigering gevraagde bouwvergunning ter legalisatie uitbouw.

03-03-2010: aanvraag vergunning voor het legaliseren van een dakterras (kenmerk BV21001629).
06-04-2012: nieuwe aanvraag omgevingsvergunning legalisatie dakterras (HZ_WABO-12-04853).
17-04-2012: brief casemanager aanvrager met mededeling dat aanvraag BV21001629 is vervallen.
02-07-2012: besluit verlenen vergunning voor bouwen dakterras, mits 2 meter uit erfgrens klager.

20-05-2014: brief aan overtreder met vooraankondiging opleggen last onder dwangsom.
03-06-2014: zienswijzegesprek met overtreder naar aanleiding van vooraankondiging.
21-10-2014: dwangsombesluit, verwijderen uitbouw en deel dakterras voor 1 februari 2015.
06-01-2015: bezwaar tegen dwangsombesluit.
02-02-2015: bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk wegens termijnoverschrijding.

27-03-2015: tweede dwangsombesluit, verwijderen uitbouw en deel dakterras voor 1 juli 2015.
28-04-2015: bezwaarschrift tegen tweede dwangsombesluit.
15-06-2015: beslissing op bezwaar, bezwaar ongegrond verklaard.
20-07-2015: beroep bij rechtbank Midden-Nederland tegen beslissing op bezwaar.
30-01-2017: uitspraak rechtbank, beroep deels gegrond, rechter vernietigt dwangsom dakterras.
06-03-2017: hoger beroep Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State.
07-02-2018: uitspraak Afdeling, bevestigt uitspraak rechtbank en oordeelt dat de uitbouw illegaal is.
04-10-2018: controle buiteninspecteur op adres [REDACTED], overtreder niet aanwezig.
16-10-2018: afspraak met overtreder voor een gesprek op locatie op 26 oktober 2018.
24-10-2018: overtreder zegt afspraak af op medische gronden.

02-11-2018: gesprek op locatie, afspraak nieuwe aanvraag vergunning voor 3 januari 2019 indienen.
02-01-2019: op verzoek architect is uitstel verleend voor het indienen aanvraag tot 15 februari 2019.
28-02-2019: architect geeft aan in afwachting te zijn van bouwtekening, daarna aanvraag indienen.
14-05-2019: mededeling dat de aanvraag binnen twee weken moet worden ingediend.
28-05-2019: aanvraag om omgevingsvergunning ingediend en in behandeling.

Resultaten van ons onderzoek

VTH hanteert als werkwijze dat bij een illegale situatie de overtreder per brief wordt geïnformeerd over de geconstateerde overtreding. De overtreder krijgt dan de gelegenheid om de overtreding zelf ongedaan te (laten) maken of een vergunning aan te vragen om de bestaande situatie te legaliseren. In dit geval heeft de overtreder er voor gekozen een tweetal aanvragen (dakterras en uitbouw) in te dienen om zo de bestaande situatie te legaliseren. In juli 2012 is er uiteindelijk alleen een vergunning verleend voor het bouwen van een dakterras met de voorwaarde dat deze aan uw kant twee meter uit de erfgrans blijft. Waarom de oorspronkelijke aanvraag van 3 maart 2010 is vervallen en er op 6 april 2012 een nieuwe aanvraag voor legalisatie van het dakterras is ingediend, is thans niet meer te achterhalen.

Na het verlenen van een omgevingsvergunning vindt er op een later tijdstip een opleveringsinspectie plaats door een medewerker van de afdeling Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving. Er wordt dan gecontroleerd of er volgens de verleende vergunning is gebouwd. Wanneer deze inspectie in dit specifieke geval heeft plaatsgevonden, is niet na te gaan. Uit de inspectie bleek echter dat de illegale uitbouw niet was verwijderd en het dakterras zich nog steeds tot aan uw erfgrans uitstrekte. Op basis van deze inspectie is op 20 mei 2014 het handhavingstraject gestart met het verzenden van een vooraankondigingsbrief. Uiteindelijk heeft de Afdeling in de uitspraak van 7 februari 2018 bevestigd dat de uitbouw zonder vergunning is gerealiseerd en dus illegaal. Het handhavingstraject is in de zomer van 2018 voortgezet, met als resultaat dat de overtreder uiteindelijk op 28 mei 2019 een aanvraag voor een nieuw bouwplan indiende, waarbij de gevel van de uitbouw naar achteren is geplaatst conform het stedenbouwkundig advies.

Conclusie

Op grond van ons onderzoek vinden wij uw klacht terecht voor zover dit het tijdsverloop betreft tussen de verlening van de omgevingsvergunning voor het dakterras op 2 juli 2012 en de start van het handhavingstraject middels het verzenden van een vooraankondiging op 20 mei 2014. Hoewel niet is na te gaan waarom het zolang duurde tot het opstarten van het handhavingstraject, schept het tijdsverloop voor een melder van een illegale situatie het beeld dat de gemeente deze zaak op zijn beloop laat. Wij betreuren deze gang van zaken.

Voor zover uw klacht ziet op de afhandeling van het handhavingsverzoek merken wij in eerste instantie op dat vanaf de start van het handhavingsverzoek tot aan de uitspraak van de Afdeling het traject naar ons oordeel met de nodige voortvarendheid is uitgevoerd, maar dat het grote tijdsverloop vooral is veroorzaakt door de rechterlijke procedures die de overtreder heeft gestart. Zolang een zaak onder de rechter is, wordt er van gemeentewege geen actie ondernomen om de illegale situatie feitelijk te beëindigen ter voorkoming van mogelijke schadeclaims. Uw klacht over de afhandeling van het verzoek achten wij gegrond voor zover dit ziet op het gegeven dat VTH na de uitspraak van de Afdeling niet uit eigen beweging en met de nodige voortvarendheid de handhaving heeft voortgezet. Door de hoge werkdruk bij VTH heeft dit helaas tot oktober 2018 geduurd.

Volledigheidshalve merken wij op dat uw buurman, ondanks de uitspraak van de Afdeling, altijd een nieuwe aanvraag kan indienen voor een aangepaste uitbouw aan de achterkant van de woning. Dat er in dit geval aan de overtreder hiervoor meerdere malen uitstel is verleend, is een keuze.

Gemeente Utrecht

VTH heeft daarbij enerzijds in ogenschouw genomen dat met het indienen van een nieuwe aanvraag wordt voorkomen dat de keuken onnodig in zijn geheel moet gesloopt en na het verlenen van een nieuwe vergunning voor en aangepast bouwplan er weer een (nieuwe) keuken moet worden geplaatst en anderzijds dat u vanuit uw woning in het geheel geen zicht heeft op de uitbouw van uw buurman.

Uw klacht en het onderzoek heeft er toe geleid dat VTH het handhavingstraject tegen het licht heeft gehouden. Voor de toekomst geldt dat na ontvangst van een rechterlijke uitspraak, waarin een illegale situatie door de rechterlijk macht wordt bevestigd, het handhavingstraject met de nodige voortvarendheid wordt opgepakt en voortgezet. Gezien de vele (anonieme) meldingen over illegale situaties is het voor VTH niet mogelijk om een melder uit eigen beweging te informeren over de voortgang van een handhavingstraject.

Tot slot

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht?

Dan kunt u een verzoek richten aan de Nationale ombudsman. Wilt u meer informatie over de Nationale ombudsman? Kijk dan op www.nationaleombudsman.nl. U kunt ook bellen op werkdagen tussen 9:00 en 17:00 uur via het gratis telefoonnummer 0800 – 335 55 55.

Hoogachtend,

Namens burgemeester en wethouders,

drs. H.A. Lesscher
directeur Vergunningen, Toezicht en Handhaving